

εξήγηση

εξήγηση, η, ουσ. [<αρχ. ἐξήγησις], εξήγηση· διασάφηση, διευκρίνιση, συνήθως στον πλ. **οι εξηγήσεις**: «ακόμα περιμένω εξηγήσεις για την απαράδεκτη στάση σου!»·

- *δίνω εξήγηση ή δίνω εξηγήσεις*, εξηγώ, διευκρινίζω, διασαφηνίζω κάτι, δικαιολογούμαι σε κάποιον: «εγώ δε δίνω εξήγηση σε κανέναν για τη στάση που κρατώ || είναι μέσα στο γραφείο του διευθυντή και δίνει εξηγήσεις για τη χτεσινή απουσία του». (Λαϊκό τραγούδι: *έγινε παρεξήγηση κι εξήγηση δε δόθηκε*)·

- *δίνω εξήγηση*, ερμηνεύω: «δεν μπορώ να δώσω εξήγηση γιατί φέρεται μ' αυτόν τον άσχημο τρόπο!»·

- *ζητώ εξηγήσεις*, **α.** καλώ κάποιον να μου διευκρινίσει κάποια στάση του, ιδίως αρνητική: «τον έπιασε στο καφενείο και του ζητούσε εξηγήσεις για ποιο λόγο ήταν απεργοσπάστης || τον σταμάτησε στο δρόμο και του ζητούσε εξηγήσεις για τις βλακείες που είχε πει γι' αυτόν και για την οικογένειά του». **β.** απαιτώ από κάποιον να μου ζητήσει συγγνώμη: «τον έπιασε μπροστά σ' όλον το κόσμο και του ζητούσε εξηγήσεις για τα λόγια που είπε για την οικογένεια του»·

- *κακή εξήγηση*, (στη γλώσσα των ναρκωτικών) η προσφορά κακής και μικρής ποσότητας κάποιου ναρκωτικού: «του 'τυχε μια κακή εξήγηση, αλλά να 'ταν κι άλλο»·

- *καλή εξήγηση*, (στη γλώσσα των ναρκωτικών) η προσφορά καλής και αρκετής ποσότητας κάποιου ναρκωτικού: «βρήκε μια καλή εξήγηση και τράβηξε ίσια για το γρένι του»·

- *όμορφη εξήγηση*, (στη γλώσσα της αργκό) βλ. φρ. *φίνα εξήγηση*. (Λαϊκό τραγούδι: *μάγκας θα πει φιλότιμος, μάγκας θα πει ντερβίσης, μάγκας θα πει καλή καρδιά κι όμορφες εξηγήσεις*)·

- *φίνα εξήγηση*, (στη γλώσσα της αργκό) καλή, σωστή, καθώς πρέπει ενέργεια ή συμπεριφορά: «εκεί που θα πάμε θέλω φίνα εξήγηση, γιατί πρόκειται να κάνω μια δουλειά μαζί τους». (Λαϊκό τραγούδι: *για το δίκιο μου πεθαίνω, το 'χω πει και θα το πω, κάνω φίνες εξηγήσεις κι άμα λάχει τα χαλώ και παρόλα που 'μαι ξύπνιος, έχω ύφος ντροπαλό*)·

- *ωραία εξήγηση*, βλ. φρ. *φίνα εξήγηση*. (Λαϊκό τραγούδι: *τρέξε κοντά μου, να χαρείς, να με παρηγορήσεις. Εσύ για μένα έκανες ωραίες εξηγήσεις!*)·